

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/4 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/4 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-ora 6 cr.
a treia-ora 5 cr.; și tirbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăci Nr. 15.

Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.
Numeri singuratici à 5 cr. se vând la „Tipografia”, soc pe acțiuni

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Post festa.

II.

Zilele regale s'au început la Orșova, și s'au sfârșit la Sinaia. În aceste sărbări impunătoare, constatată cu plăcere, că elementul românesc a fost foarte bine reprezentat; aproape Românii au predominat. În România e firesc și nu mai încapă îndoială, dar' mai tot așa a fost și la Orșova. Întreg ținutul din giur, pe partea stângă a Dunării, e românesc; dar' tocmai aci e și granița politică. Ei bine, Românii de dincoace de graniță au fost reprezentați prin mulțime de popor și prin două deputațiuni ale clerului românesc. Relevăm cu mulțumire vorbirea cu accente naționale hotărâte a episcopului de Caransebeș — care după obiceiul vrednic de imitat al episcopilor români gr.-or. a rostit și câteva cuvinte românești.

Dincolo de graniță, o, acolo armată română a desfășurat o pompă și a făcut o manifestație, care a impus Ungurilor; și ei recunosc, că România s'a prezentat mai vrednic la aceasta sărbare.

Ungurii sânt foarte furioși de indignare, că la inaugurarea porților n'a figurat Ungaria, ci Austro-Ungaria. S'au făcut și interpelări în această cauză. De fapt Maghiarii sânt indignați nu pentru-că nu s'a manifestat caracterul ungar al sărbării, ci pentru-că n'a fost exclusiv maghiară. Apoi la aceasta n'au nici un motiv. Dacă zic că Ungaria a lucrat și spesat milioane, ear' nu „monarhia”, noi le răspundem, că nu Maghiarii au lucrat și spesat, ci toate popoarele terii, cari contribuie la bugetul, din care au esit milioanele spesate; a fost nu numai o întemplieră frumoasă, ci un lucru bine și corect făcut, că la binecuvântarea canalului au funcționat 3 episcopi, un Maghiar, un Român și un Sârb.

Scurt, sărbările dela Orșova ne pot mulțumi. Poporul nostru a fost bine și cu demnitate reprezentat; elementul românesc s'a impus, ear' Maghiarii, iubiiții nostri patrioți millenari, așa incidental s'au dovedit de nou, cum anume ar ști ei să civilizeze Orientul — după bon-ton-ul unguresc, un bon-ton pe care M. Sa Monarchul l'a apreciat așa de pregnant.

*

Sărbările dela Orșova au fost de altcum numai o uvertură la opera frumoasă ce s'a desfășurat în România.

M. Sa Monarchul nostru, ca-și-când ar fi voit ca însuși să dea semn de recunoștință și apreciere a neamului românesc, dela Orșova a trecut granița și a făcut vizită capitalei române și întregii țeri românești, ca oaspe al Curții regale române.

Primirea ce l'a făcut Țeara-Românească, și mai ales capitala țerii a fost impunătoare și vrednică și de înaltul oaspe și de poporul românesc. Pretutindenea semne de prietenie, stimă iubire; pretutindenea aclamațiuni, întîmpinări, flori și stindarde, pompă și strălucire; pretutindenea ordine și respect; nicăieri nici un incident neplăcut, nici o turburare a solemnității regale.

Modul cum s'a prezentat înaintea Monarchului nostru poporul Țerii-Românești, ca forță și putere în Orientul Europei asemenea ne poate servi spre îndestulare. Pretutindenea armata română, ca cel dintău factor în această categorie — a fost prezentată și pretutindenea ea s'a arătat ca ceea-ce trebuie să se iee în considerare. Inspectarea trupelor și defilarea dela Cotroceni a fost apoi culmea manifestățiunii din partea armatei.

Publicul care a asistat a erupt în aplauze, ear' înaltul oaspe, cel mai competent, și-a exprimat mulțumirea sa deplină.

Toate acestea ne deșteaptă mândria națională și ne dă nădejdi pentru viitor.

Inaugurarea Porților-de-fer Maghiarii ar fi voit să o facă o sărbare millenară; de fapt ea s'a făcut o sărbătoare a popoarelor, cari nu-s tocmai îndrăgite de

Maghiari. De altă parte neamul românesc a câștigat prin visita Împăratului mai mult decât Maghiarii au câștigat prin sărbările millenare.

Cu această ocaziune România a dovedit în fața Europei o forță de viață mai mare decât au arătat Maghiarii la expoziția lor, dovadă, că Românii au putut ajunge în 30 ani acolo, unde Maghiarii au ajuns după un milleniu... Au deci motive de a se supăra Maghiarii, și supărarea aceasta ne poate și pe noi mângăia.

Acesta e rezultatul impresiunilor ce ni-le-au făcut evenimentele, așa cum s'au petrecut pentru lume. Dar' ce se va fi întemplat „entre nous”, între cei doi Suverani? Ce se va fi hotărât în conferența intimă dela Sinaia? — Asta e, ce va fi hotărât, pentru-ca — eventual — să fim mulțumiți pe deplin.

Aceasta însă cine știe, când vom ști-o?

Sibiu, 3 Oct. 1896.

Toastul Regelui Carol. Estă textul autentic al toastului ridicat de M. Sa Regele Carol la prânzul de gală, care s'a dat luni la palatul regal din București, și din care raportul nostru a dat numai un resumat:

„Maiestatea Voastră o să binevoiască a-mi permite să-i exprim profunda noastră recunoștință pentru Augusta vizită ce a binevoit să ne facă. Entusiasmul cu care capitala României a primit pe Maiestatea Voastră găsește un răsădit unanim în țeara întreagă care e mândră de amicitia cu care Maiestatea Voastră o onorează. Prezența Maiestății Voastre printre noi este o adevărată sărbătoare națională, care înaltă într-un mod strălucit, valoarea ce Maiestatea Voastră atribuie ținutului regat din partea de jos a Dunării, care privește cu încredere în viitor, grație excelentelor raporturi stabilite între statele noastre.

Salutăm dar' visita Maiestății Voastre ca un eveniment de cea maimare importanță și ne rugăm din toată inima, ca prevedința să acorde Maiestății Voastre o îndelungată și pașnică domnie, nu numai pentru fericirea puternicului seu imperiu, dar' și pentru noi, cari avem pentru Maiestatea Voastră cea mai profundă venerațiune și admirăm înalta-i înțelepciune.

Uniți în aceste sentimente cu poporul meu, ridic paharul în sănătatea Maiestății Voastre și a Împărătesei.

Trăască Maiestatea Sa Împăratul Austriei și Regele Ungariei.

Cehii și Goluchovski. Deputatul de frunte ceh Eim, în calitatea sa de colaborator și corespondent din Viena al lui Nâr. Listy, scriind despre situația politică generală, se exprimă în următorul mod despre contele Goluchovski:

„Nu prea sântem însuflețiți de politica contelui Goluchovski; nu vedem în ea manifestându-se ceva talent deosebit; mai bine vedem în ea un fel de diletanțism a unui cavalier. Contele Goluchovski se joacă a politică ca un grand seigneur cu sportul seu predilect. Până la oare-care măsură are mâni mai libere, fiindcă Italia are greutățile ei în Africa și financiare, ear' Germania în principalele Hohenehe un cancelar, care este și mai mare boier-cavalier și deasemenea diletant ca și Goluchovski.

„Astfel contele Goluchovski a dobândit oare-care renume mai mult prin întemplieră, decât prin meritele-i proprii; ceva de valoare n'a îndeplinit până acum nimic...”

Criticând apoi atitudinea-i față cu Engiteră, „pe care a părăsit-o în mod decisiv” în chestiunea Transvaalului, propunerea lui de a se bloca insula Creta și peste tot față cu Turcia, Eim continuă:

„Goluchovski prea mult prețuiește puterea Austriei (poate Austro-Ungariei? R. „Tr.”) neregulate în lăuntru; el vrea să fie în toate părțile cel dintău; și totuși oscilează, ba ici, ba dincolo; azi se inspiră din Londra, mâine din Berlin, dar' în cele mai multe cazuri din Budapesta. Atăta se poate la el observa în mod deplin precis, că-și dă silință a se face plăcut Maghiarilor... Cum monarchia austriacă (poate austro-ungară? R. „Trib.”) are să câștige ceva prin părtinirea Maghiarilor, ne este secret.

Poate-că și aceasta face parte din politica de grand seigneur și din diplomația de salon; acesteia apoi nu-i mai lipsește altceva decât perucă albă și tabatiera cu șnupftabac.”

Rusia și Austro-Ungaria. În numărul nostru de Mercuria trecută am reprodus din *Münchener Allgemeine Zeitung* un pasagi, constatând „înțelegerea și deplina unitate de vederi” între Austro-Ungaria și Rusia privitor la chestiunea orientală. Acum avem la îndemână două ziare rusești, cari vorbesc în același sens: *Novois Vremia* și *Novosti*. Plecând dela întâlnirea celor trei monarhi la inaugurarea Porților-de-fer, cel dintău ziar spune între altele, că puțin înainte de această întâlnire a Împăratului Austriei (foaia nu zice: Împăratul-Rege al Austro-Ungariei. R. „Tr.”) cu Regele României și al Sârbiei ar fi provocat neîncredere și credință, că această întâlnire este îndreptată contra poziției Rusiei în Balcani. Dar' vremea aceasta a trecut deja. Rusia a rezolvat chestiunea bulgară în așa chip, care dovedește lămurit, că nu vrea să se amestece în chestiunile interne ale principatului.

„Rolul Rusiei la Constantinopol stă în deplină armonie cu acela al Austro-Ungariei: Împăratul Francisc Iosif știe, că, dacă criza orientală ar trebui să provoace conflicte internaționale, rolul pe care Rusia ar fi silită să îl ia asupra-și nu va primejdi cătuși de puțin interesele Austro-Ungariei. Într'astfel de împregiurări cercurile conducătoare din Rusia sânt încredințate, că Austro-Ungarianii pe departe nu se gândește, a făuri din Sârbia și România instrumente dușmănoase Rusiei.”

Nu știți, într'adevăr: serios vorbește *Novois Vremia* ori ironizează?

Novosti și ea își exprimă „satisfacția de apropierea Sârbiei și României către Austro-Ungaria și crede, că evenimentul din Orșova este o garanție pentru desvoltarea independentă a statelor balcanice.”

Să stai oare dumerit ori nedumerit față cu această „deplină înțelegere și unitate de vederi?”

Monarchul nostru în România.

(Alte amănunte.)

Ni-se scrie din Sinaia, că M. S. Împăratul și Regele și-a exprimat de nenumărate ori înaltă sa mulțumită pentru frumoasa primire ce l'a făcut din partea regatului român. Zua de Mercuri a petrecut-o exclusiv în societatea Curții regale, și în dese, lungi și intime consfătuiri, avute cu M. Sa Regele Carol. Ca de obicei, și aci M. Sa Împăratul s'a sculat la orele patru dimineața, și a rezolvat toate actele, ce l'a adusesse un ofițier de Curte din Viena, ear' apoi a avut o consfătuire intimă cu Regele Carol, care a durat două ore și a avut loc la ușile încuiate. O altă conferență a avut loc între miniștrii: contele Goluchovski și D. A. Sturdza, la care a luat parte și șeful statului-major al armatei austriece, generalul Beck.

M. Sa a făcut apoi o excursiune prin munții dela Sinaia, unde spre marea surprindere a M. Sale, Regina Elisabeta a cerut permisiunea a boteza o stâncă cu numele „Francisc Iosif”. Dejunul s'a luat în „Foisor”, castelul Principelui Ferdinand; ear' prânzul s'a luat seara în castelul Peleş. Au fost invitate 40 persoane; toasturi nu s'au ridicat. La 8 și jumătate prânzul s'a terminat și întreaga societate a trecut în sala mare, unde corul metropolitan din Iași, sub conducerea dlui Musicescu a dat un concert. S'a cântat imnul austriac, apoi alte cântece străine și naționale, cu o precisiune admirabilă. Concertul a durat aproape o oră. M. Sa Împăratul-Rege a urmărit cu cea mai mare atențiune producțiunea corului, adresându-se mai de multe-ori Reginei, dela care cerea lămuriri diverse. Dama, cari a luat parte la concert erau toate îmbrăcate în costum național. După terminarea concertului, M. Sa Împăratul

și-a luat rămas bun în modul cel mai cordial dela Regina și Principesa Maria, și a plecat la gară, unde-l așteptau miniștrii, compania de onoare și un public numeros. Iluminația era splendidă. Împăratul a îmbrățișat și sărutat de trei ori pe Regele Carol, a sărutat apoi și pe A. S. R. Principele Ferdinand, precum și pe A. S. R. Ducele de Coburg-Gotha, a totins mâna fiecărui ministru, și s'a urcat în tren. La 10 ore trenul se pune în mișcare către Predeal. M. Sa Regele Carol salută militărește, Împăratul îi mulțumește dela fereastră, publicul erupe în urale sgomotoase, cari abia atunci înceată, când trenul imperial nu se vede mai mult. Regele Carol mulțumește miniștrilor pentru frumoasa ordine ce a dorit în aceste zile frumoase pentru România, și se reîntoarce la castelul Peleş. Trenul M. Sale Împăratului-Rege a sosit mâine zi la amezai la Budapesta.

PROCESUL „TRIBUNEI”.

— Al 23-lea. —

— Dela corespondentul nostru. —

Cluj, 29 Sept. n. 1896.

Pertractarea finală.

(Urmare).

Apărarea.

Nedorind acușării talmăcirea acusei, presidentul provoacă pe apărătorul dl *Coroianu* să predee apărarea.

Iuliu Coroianu: *Onorat tribunal! Domnilor jurați!* Înainte de a trece în meritul chestiunii, ce acum ne preocupă, mă simt silit a respinge cu indignațiune modul de vorbire și expresiunile, de cari s'a folosit dl procuror la adresa Românilor. Un astfel de limbaj nu se folosește de procurorii națiunilor culte, la nici o ocaziune, mai puțin însă cu astfel de ocaziuni, cari solemne ar trebui să fie.

Modul de vorbire al domnului procuror a fost o insultă chiar și la adresa tribunalului. Îmi exprim deci părerea de rău, că dl president nu și-a luat voe, în șirul lung al insultelor și expresiunilor inculte, a îndruma la ordine pe dl procuror, ori doară consimțe și d să cu acelea?!

Declar din nou că le resping și că îmi este imposibil să-l urmez pe acest teren.

Și acum dați-mi voe, dlor jurați, să dau curs liber sentimentelor sufletului meu, pentru-că mi-se va ușura pieptul, dacă cu acea convingere mă voi pute depărta dela onorificul loc ce-l ocup ca apărător, că amăsurat slăbelor mele puteri voi fi desfășurat acele înalte concepte, ce se cuprind în aceste două cuvinte: *Biserica și Școala* și voi fi arătat marea lor importanță.

Prima este răspânditoarea, razimul, sprighul și vivificatoarea învțăturilor privitoare la moravurile omenești, la iubirea deapropelui și la străduința spre bine; a doua este leagănul recunoscut și îngrijit al progresului neamului omeneș, al măiestriei opere de științe și prin aceasta a fericirii omenești.

Doi îngeri păzitori ai omenimii sânt acestea, și numai sub influența lor, care dă viață sufletului și minții noastre, se pot naște cele mai sfinte idealuri ale omenimii; două sacre statue luminoase, cari au chemarea să lumineze și să schimbe păcatele întunerecului și manifestațiunile relelor aplicări cu binecuvântările iubirii și alipirii către deapropapele.

Și ca eflux al binecuvântărilor activități a acestor două atene, ce-și au fundamentul lor în însăși dispozițiunea lui Dumnezeu, vedem prezentându-ni-se acelea legi sociale fundamentale și principiale, cari s'au cristalizat în marea revoluțiune franceză, cari au sfârșit cu desăvârșire predecele liberei desvoltări a omenimii; ca product al acestor două instituțiuni ni-se prezintă sublimul și totreitul ideal al *libertății egalității și frăției*.

Sufletul, care-l ridică pe om și-l face subiectul tuturor drepturilor asupra celorlalte ființe viețuitoare, își creează ideal, în care preamărește pe cel-ce a creat eternitatea, nemărginitul și ordinea universală — ideii, pe cari mintea omenească în mărginirea sa nule poate cuprinde. Și omul, în limba sa defectuoasă, numește Dumnezeu această putere glorioasă și nevăzută.

Înaintea noastră se manifestează viața și cu ochii nostri vedem perirea; dar' privind lucrul prin mîiaștra ogîndă a științei ușor ne vom convinge, că aceste două fenomene sânt elemente, ce se vifică împrumutat. Viața se manifestează și în perire, precum și perirea trece în viață; — prima este numai spoiala morții, dând suprafeții obrazului palid o culoare mai vie; a doua, adecă moartea, este leagănul fericirii noastre din trecut, în care — ca să mă folosesc de cuvintele poetului — inima se odihnește după calea-i ostentitoare din care speranțele nu ne turbură liniștea și aducerea aminte nu ne exacerbează priceperea.

Biserica, ca un magistru, care spriginește și desvoaltă moravurile omenești, există la toate neamurile și la toate popoarele, bașându-se pe sentimentul credinței, — orică se ridice zidiri de peatră pentru a manifesta acest sentiment, orică se privește drept acoperământ cerul deschis, marea și cea mai frumoasă operă a naturii. Sub acest copierement se înfășoșează sufletul omului și gloriifică pe Dumnezeu.

Dumnezeule, pe care mintea înțeleptului nu te pricepe, numai sufletul lui în taină și cu dor te simțește, ființa ta strălucște ca flacările soarelui, la care ochii nostri nu pot să privească. Pe tine te preamărește zenitul și nadirul, jalnică luptă a uraganelor, flacăra fulgerului din cer, picurii de rouă și floricea singuratică facerea mâinilor tale o vestesc, mișcarea mâinilor tale poate să creeze ori să dărme sute și sute de lumi, și cursul vremilor îl măsoră.”

Am citat, dlor jurați! dintr'un op măiestru al poeziei maghiare, ca să se adverească afirmațiunea lui ce urmează, că biserica este templul credinței, care totodată desvoaltă științele, răspundește cunoștințele, și este școala vieții omenești.

Exclusiv sub egida acestei piramide eterne, care răspundește binecuvântarea, sub influența și scutul bisericii, cari tind repaus inimilor noastre și tocmăi ca balsamul le recorese, a trăit — pot zice — mai mult de un milleniu acel popor, în a cărui cauză politică aveți să vă dați azi verdictul.

Șese sute de ani de-a rândul pe a sclăvirii negre vremuri la câte milioane n'a șters lacrimile suferinței biserica, acest razim al credinței și moralității; și cutez a zice, că afară de Israeliti nu se află pe întreg pământul alt neam, pe care de atâtea-ori și în așa mare măsură să-l fie liniștit biserica, ca pe fiii poporului român!

În acest sfânt locaș și-a aflat și și-a aflat repaus pieptul omeneș, care obosit de luptele vieții își cearcă alinare și odihnă; această sublimă instituțiune a șters lacrimile familiei jeliitoare cu darul binecuvântat al speranței și încrederii în Dumnezeu; dină face să se nască în cel păcătos căința, ear' la cel ofensat pe nedreptul face să înflorească dumnezeasca virtute a împăcării și iertării; și peste toate acestea, cu puterea sa, care ne ridică sufletul și inima, atât singuraticilor, cât și popoarelor și națiunilor jignite în drepturile lor, se prezintă ca un ânger păzitor, însuflețindu-le și încurajându-le. *Nihil sine Deo!*

Să ne mirăm deci, dacă — îndemnat de sentimentul dureros al influențelor din afară, omul își caută asil și ânger păzitor în această instituțiune contra violențelor și atacurilor nemeritate? Și să ne mirăm oare, dacă un popor își caută într'însa asil și scut contra perversiei puteri de stat, care și-a propus să-i sguodie conștiința și existența națională?

Nu!

Și cu deosebire, nu avem să ne mirăm, dacă națiunea română în aceasta își caută ajutor, pentru-că martora timpurilor, istoria ne spune, că biserica și școala acestei biserici, și-a păstrat datele, portul și moravurile strămoșilor lui și în acestea la olaltă *individualitatea lui națională* și de rasă.

Cu toate aceste domnul procuror a ridicat acuză în contra redactorului unui ziar român, care n'a pregetat a-și ridica vocea prin articolul învinovat chiar în contra tendinței vedite a sistemului present de guvernare de a nimici paș de paș autonomia și prin aceasta independența asigurată de legi fundamentale a bisericii, și care a ținut să protesteze atunci, când guvernul present stănd în serviciul șovinismului maghiar de rasă cu

desconsiderarea legilor positive din țară și a drepturilor divine voit-a să facă precedent la o și mai adâncă, ilegală înfruntare în afacerile interne bisericesti și a face us din vătămarea și pe această cale a liberei convingeri și a conștiinței naționale.

Ori-cât de mult ne revoaltă această tendință și manifestarea ei pe această cale și teren, totuși nu ne miră. Nu, pentru-că ea este urmarea sistemului de guvernare învânat de decenii, care își are de scop răpirea tuturor drepturilor naționale ale Românilor și peste tot ale naționalităților din Ungaria, având de devisa maghiarizarea cu ori-ce preț.

Făcând însă aceasta, desconsideră trecutul și nu cugetă la viitor.

Cinci bărbați distinși ai poporului maghiar: Kossuth, Széchenyi, Wesselényi, Deák și Eötvös profesau trei păreri deosebite, referitor la cauza naționalităților. Kossuth în ziarul sau redactat la anul 1846 striga din răsunet conaționalilor sei: „să maghiarizăm cu foc și fier și neamtu pe Români, Slovaci și Sârbi, altcum perim!” Wesselényi făcea propunerea, că numai acei membri ai naționalităților să fie primiți în constituție, cari se vor maghiariza, — ear' Széchenyi mai prevăzător sfătuia conaționalilor sei următoarele: „să primim în constituția țării toate naționalitățile din stat, pentru-că și ei se ne primească în inimile lor”.

Pe la anul 1866—67, când cu inaugurarea sistemului dualistic, Deák și Eötvös se arătau a fi primit sfatul lui Széchenyi și profesau ca principii politice de stat opinia, că legile să fie cu scumpătate respectate și cu dreptate executate și recunoșteau, că viitorul și fericirea statului depinde dela fericita deslegare a chestiei naționalităților.

Ca urmare a acestor vederi se poate considera legea egală îndreptățiri art. 44 anul 1868. Legea s'a adus; știm, că pe noi pe naționalități nu ne-a îndestulit, ear' Maghiarii având la mână puterea statului, n'au relectat nici chiar un moment la executarea acestei și a altor legi, cât de puțin favoritoare nouă ci și-a întors privilegiile la sfaturile date de Kossuth, acceptându-le ca maxime de stat, și urmându-le au desconsiderat și desconsideră toate drepturile naționalităților nu numai legitime, ci chiar legale, ce pe ele, ca pe națiuni de stat alcătuitoare le compet tinzând la a lor nimicire. Siliți am fost și siliți suntem a aduce în contra acestei tendințe o grea și de crâncene jertfe pretinzătoare luptă politică, care voină a o oprima dela inaugurarea constituționalismului liberal și până în ziua de azi nu numai, că n'au încetat prigonirile față de toți acei membri ai naționalităților, cari au ținut a susține și pretinde drepturile lor, ci din an în an tot cu mai mare înfățișare s'a urmat continuarea lor. Pot zice, că sub întreaga eră a constituționalismului nu există o zi, în decursul căreia să nu fi stat vre-un membru al națiunii române în pușcăria statului din motive politice.

Prin aceste prigoniri nu ne-am înmuiat, ci chiar din contră cât a fost acțiunea mai silnică în acel grad s'a manifestat și manifestă reacțiunea în inimile și acțiunile naționalităților și trebuie să constat, că aceste naționalități nici-când și sub nici o condițiune nu se vor lăsa a fi amalgamate, precum nu poate exista împregiurare sau silă sub presiunea căreia ar pute lăsa și vor lăsa ceva din postulatele lor naționale, juste și legale, căci aceste se prezintă ori-și-cărui neapocurat și liber cugetător ca minimul, ce un popor conștiință pentru sine pretinde poate, și dator e.

D-voastră, dlor jurați, bine vă aduceți aminte, de jertfele ce fiii națiunii d-voastre adus au pe altarul și pentru binele națiunii d-voastre. Temuțele pline au fost de ei, și chiar pe mâna călăului fost-au ei dați, și doară s'a suferit prin această cauza pentru care au suferit martirajul? Nu! Căci vecinic adevăr este și rămâne, că durerile nu se pot prin astuparea gurii vindeca, și adevărul prin persecutare suprima! Mult vă înșelați dacă credeți, că adevărul vecinic de dragul d-voastre se va strămuta!

Drepturi cerem și pretindem, și le pretindem cu toată puterea cuvântului în vederea scopului ce urmărim, care libertate națională se numește și pentru care gata suntem și vom fi la ori-ce jertfe. Și când aceste le zic în deplina conștiință a trecutului și a prezentului, sincer vă spun, nu află destul de puternic cuvânt de protestare și indignare justă în contra modului cum a prezentat și caracterizat dl procuror în mod atât de temerar lupta noastră națională, ce pe față cu frunte deschisă purtăm. Bine poate ști, ba chiar și știe dl procuror în urma funcției ce ocupă, că precum în trecut distinși membrii ai națiunii române, pe față luptând în deplina conștiință a responsabilității, dat-au față fără frică și preget cu urmările prestațiilor în interesul și binele neamului lor, suferind cu abnegațiune persecuțiunile, la cari expuși au

fost așa și în timpurile mai recente și în prezent, fiind siliți a purta națiunea noastră pe față, înaintea întregii lumi culte grea luptă politică întru realizarea scopului mai sus amintit, primind fiii ei, fără șovăire și liniștiți chiar și cele mai grele urmări ale ei. Prea bine știți, dle procuror, că nu facem altceva în zilele din urmă, decât înțrăm și eșim din temniță așa, că ne-am chiar dat cu ea. Și rău e atunci pentru o țară, când cetățenii încep a se deda cu temnița politică! Nu vă gândiți la aceasta? ori credeți doară că noi din pasiune, din plăcere înțrăm în închisoare? Cugetați-ăți că nouă nu ne place libertatea? Purtăm cinstită luptă politică cu bună credință, și sântem aruncați în temniță. Doar pentru-că am fi furat, jefuit sau omorât? Această nici chiar dl procuror nu va afirma despre noi și totuși afirmă, că nu stăm a răspunde pentru faptele noastre cari nu mai puțin sânt în folosul națiunii noastre, decât în interesul bine priceput al patriei!

Faptele din trecut și prezent dovedesc, că totdeauna fără frică și conștiință pe față am luptat, și dacă aceasta dl procuror nu o vede sau nu vrea să o vadă, nu se poate nouă ascrie!

Însușire bună nu vede dl procuror în noi, tot ce eromănesc e după a dînsului părere totodată și de condamnat, nepatriotic; îi place însă a lăuda neamul sau și instituțiunile susținute de acesta. După părerea dînsului mai liberală țeară ca aceasta nu există; ca exemplu a adus libertatea de presă din Ungaria, care nu are păreche pe continent; și după a dînsului convingere popor mai drept nu există ca poporul maghiar și ca exemplu la această afirmare a adus din incidentul „sărbărilor” de aici de mână pe Regele Mathia, care singur a avut epitetul „cel drept”.

Regret, dar' sânt siliți a ave contrara convingere, câștigată din experiență zilnică și spre motivarea acestei convingeri mă voi folosi de exemplele aduse de însuși dl procuror nu pentru alta, decât să vedeți, d-lor jurați, că nu am lipsă să „caut” cu de-adinsul dovezi și pentru-că aceasta va dovedi mai mult decât ori-ce, ce „basate” sânt toate afirmațiunile dlui procuror.

Libertatea de presă la noi în Ungaria nu e altceva decât un *pium desiderium*, n'a fost și nu este nici chiar azi așa, după-cum în țările culte există și cum ea din punct de vedere științific se pricepe. Dispozițiunile legilor referitoare la presă și azi încă în valoare, nici chiar cu cea mai bună voință nu se pot numi de „libertate de presă”. Ele sânt cât se poate de reacționare, absolutiste, ce dovedește ecclatant faptul, că chiar și azi e tras în judecată un tipograf pentru un articol politic, deși redactorul ia responsabilitatea; se susține legea din timpul absolutismului, în contra căreia atât de mult a luptat „liberală națiune” maghiară. Așa se vede, că pentru dl procuror sovinișmul maghiar e o primă, prin care absolutismul aplicat față de noi se transformă în liberalism, ce e natural atunci, când pe „întreg continentul”, în toate statele „vede” sistemul preventiv aplicat.

Nu e mai tare nici a doua afirmațiune a domnului procuror. Zi de zi avem privilegiu să ne convingem despre aceasta. Singurul Rege maghiar, care a meritat, după zisa dlui procuror, numele de „cel drept” a fost Mathias, și și acesta a fost Român. Și cum se face dreptate în Ungaria, veți afla chiar d-voastră, d-lor jurați, chiar din vorbele citate de domnul procuror: „a murit Mathia, a perit dreptatea”!

O dovadă bună a dat de altfel dl procuror despre aceea cum se „cere” azi să se facă dreptate atunci, când nu țin nici baram a încerca se documenteze dacă într-adevăr este agitațiune în contra oare-cărei naționalități în articolul învinuit, după-cum legea poartă, ci apelează la patriotismul d-voastre. Va se zică baza verdictului d-voastre, după conceptul d-sale despre „dreptate”, nu are să fie legea, după care trebuie să ne conformăm, ci sentimentul schimbăcios, individual!

Eu, domnilor jurați! nu mă voi ocupa mai pe larg cu partea juridică a lucrului, din motivul, că întregului act de acuză, nu mai puțin rechizitoriului dlui procuror îi lipsește cu desăvârșire baza de drept.

Legea penală în primul seu paragraf zice, că de fapt punibil numai acela se poate considera, pe care legea îl taxează expres de atare. Dl procuror a ridicat acuză în contra articolului învinuit, pentru-că — după dînsul — conține agitațiune în contra „națiunii maghiare”. Legea noastră penală agitațiune în contra „națiunii maghiare” nu o taxează de fapt punibil, deci și dacă ar conține așa ceva articolul învinuit ce neg — nu poate fi pedepsit, neputându-se considera de fapt punibil. Șul 172 amintește de agitațiune în contra oare-cărei naționalități și cred, că și dl procuror va concede, că

având în vedere art. 44 din 1868 „națiunea maghiară e naționalitatea” maghiară nu e tot aceeași. E evident deci, că basă de drept nu este și foarte mult mă mir, că on. tribunalul nu a respins înșinuarea și actul de acuză, ca ceva ce nu aparține domeniului juridic. Că nu a făcut aceasta e semnificativ.

Dar' din punct de vedere juridic nu o să tractez mai pe larg actul de acuză și din cauza, că dl procuror nu din motive juridice, ci mai mult din motive politice dorește să fie pedepsit acuză. Să vede această din fapt, că s'a provocat la patriotism și patriotismul nu are de a face în casuri date cu preceptele legii penale.

Am arătat în decursul vorbirii mele cum sântem siliți noi să luptăm în contra politice agresive în al căreia serviciu stă guvernul de azi; am arătat că lupta aceasta legală e purtată hotărât pentru neîgăduite drepturi cari ni-s'au răpit, și sânt de convingerea, că o astfel de luptă, care are, adânci motive nu se poate curma prin persecuțiuni.

Aceste numai exacerba pot, pentru-că ele formulează numai numărul plângerilor noastre juste.

Scopul fiește-cărui sistem de guvernare, care sincer dorește prosperarea țării, trebuie să fie posibilitatea prietenești convingeri a cetățenilor și credeți-mi mie, aceasta numai prin deplina respectare a drepturilor lor individuale și naționale se poate ajunge.

Și că guvernul de azi în serviciul acestui scop nu stă, mai bine ni-o arată faptul, că noi numai motive de bucurie n'avem atunci, când d-voastră sărbățiți așa zisul milleniu și împregiurarea, că guvernul știind prea bine aceasta, a trebuit să lanseze porunci chiar ilegale pentru a ne sili să sărbătim atunci, când de durere ni-e cuprinsă inima.

Nu mă voi ocupa cu aceste sărbări, pentru-că bine cunoașteți punctul nostru de vedere și pentru-că dl procuror a declarat, că absta dela partea acusei ce se referă la sărbările millenare și nici nu s'a extins la pertractarea lor!

D-voastră cu noi dimpreună accentuați lipsa bunei înțelegeri între noi, nu trageți însă și consecințele acestei stări. Dacă într-adevăr doriți buna înțelegere, respectați-ne drepturile legale și legitime, căci până atunci dorirea d-voastre, și dacă o aveți, *literă moartă* rămâne și devisa ce de curând pe o medalie comemorativă s'a gravat prin cuvintele „înfrățirea popoarelor, 28 Sept. 1896”, ni-se prezintă ca un frumos, dar' nerealisat vis.

Vă rog, dlor jurați, măsurați bine motivele aduse și faceți dreptate. Numai dreptate vă cer!

(Va urma).

Din parlamentul maghiar.

— Ședința din 1 Oct. n. —

La începutul ședinței Horánszky Nándor declară, că a voit să interpeleze în chestia disolvării dietei, dar' după enunțarea prim-ministrului Bánffy, în casa magnaților, ține de prisos a mai interpela. Trecând cu vederea faptul, că enunțările guvernului privitoare la disolvarea parlamentului au să se comunice mai întâiu în cameră, zice vorbitorul, guvernul n'a procedat serios cu proiectul despre judicatura Curiei; pe când partida „națională” a observat loial armistițiul în cursul sărbărilor millenare, guvernului nu i-ar fi fost permis să procedă astfel.

De aceea respinge cu indignare această procedură. (Aplause în stânga).

Bánffy se scusă, că a enunțat mai întâiu în casa magnaților disolvarea parlamentului, zicând, că în împlinirea așa a adus cu sine și se încearcă a-și motiva cererea de disolvare, zicând, că în actuala situație parlamentară guvernul nu putea purcede la desbaterea specială a bugetului.

Privitor la judicatura Curiei Bánffy neagă, că guvernul n'ar fi luat la serios proiectul. (Aplause pe băncile mamelacilor).

Ugron cere garanții tari pentru decurgerea în ordine a viitoarelor alegeri.

„Guvernul, zice Ugron, a obicinuit a alege presidenți la alegeri pe oameni cei mai fără de conștiință, așa că azi în Ungaria nu împotriva derbedeilor și a tâlharilor, ci împotriva presidenților la alegeri trebuie să se prindă în țeară scutul și arma”.

Președintele provoacă pe vorbitor să ocloască astfel de expresiuni vătămătoare.

Bánffy declară, că nu răspunde la acușele prea aspre ale lui Ugron, dar' ține să lămurească din nou, că guvernul a voit în serios introducerea judicaturii Curiei, așa cum s'a decis în parlament, și modificările făcute în casa magnaților guvernul nu le poate lua de ale sale.

Polónyi Géza atacă violent guvernul în chestia disolvării parlamentului, susținând că motivele aduse nu-s'au basate.

Bánffy apără din nou motivele disolvării, pe care o pretind interesele țării (!?)

După acestea deputații: Komjáthy Béla, Apponyi Albert și Ugron Gábor, interpelează în chestia sărbărilor dela Porțile-de-fer, cari n'au avut *colorit maghiar*, cum s'ar fi cuvenit, vătămându-se astfel caracterul național al Ungariei (!!).

Bánffy declară, că nu discută în merit această temă, de oare-ce sărbările au fost curat maghiare și că Ungaria n'a suferit nici o vătămăre.

Interpelații nu iau la cunoștință răspunsul lui Bánffy.

— Ședința proxima se va ține Sâmbătă.

Dela Mehadica.

VII.

Răspunsul meu.

De pe Valea Cerneli, 16 Sept. n.

Correspondențele mele premergătoare, apărute în coloanele „Tribunei”, au avut fericirea de a se împărți până acum de două răspunsuri. Unul mi-a venit din partea dlui Curescu și a „colegilor” d-sale, în care frunții din Caransebeș (cei cu vestitul circular) se silesc a-și motiva punctul lor de vedere și de mâncare în chestiunea islăzurilor grănițrești, basându-se pe paragrafi destul de elastici ai unor legi, cari astăzi nici că se află mai mult în ființă; ear' celalt răspuns „mi-s'a dat din partea membrilor din comitetul comunității de avere, trei la număr (neatinși în correspondențele mele), cari s'au pus să se spele bine, pe motivul, că li-am calumniat comunitatea de avere, afirmând despre administrația ei că ar fi coruptă.

Am speranță că voi mai primi și alte răspunsuri. Astfel cred, că în curând vor veni forestierii și practicanții dlui Curescu și-mi vor pune sub nas o declarațiune, în care neagă că dl Curescu le-ar fi dat ordin strict să nu comunice în viața privată cu cutare și cutare domn din Caransebeș, — și că în localuri publice să nu se pună la masa lor; vor urma apoi codrenii dlui Curescu, cari fmi vor spune, că nu e adevărat că dl Curescu ar fi cerut dela dîșii păstravi și alte mărunchiuri pe ziua onomastică și alte zile mari și de sărbătoare; ear' în cele din urmă va veni poate chiar și servitorul comunității de avere cu o declarație, miră-te de ce cuprins grav și zdrobitor pentru mine.

Le aștept pe toate, cu dor și cu sete, căci ce mai știți, poate-că aceste declarațiuni mă vor scoate din nedumerirea ce o am astăzi, că adevă: domni Curescu-Ionaș-Dragălina fac rău serviciu poporului român și causei române, cu ținuta lor dubioasă, antinațională și neromânească. Poate-că mă vor convinge subalternii dlui Curescu, că fiica patriotică din Caransebeș are dreptate când zice, că domni numiți sânt „gute Românen”.

Că toate aceste declarațiuni-răspunsuri, se potrivesc oare ori ba la „atacurile” mele, dlui Curescu foarte puțin li pasă. Vorba e numai să fie apărât, vină apărarea din ori-ce parte, și fie ea ticlucită ca din topor, fără nici un rost, bună-oară cum e și prosa celor trei din comitetul comunității de avere.

Nu înțeleg, de ce dl Curescu își silește colegii din comitet să-l apere în astfel de cauze, în cari n'a fost atacat. Eu nu am atins întru nimica administrația comunității de avere. Nu am afirmat, că aceea ar fi coruptă. De temeliile acestei instituțiuni nici m'am apropiat. Mărturie despre aceasta pot să facă toți aceia, cari au cetit cu sârgă rece correspondentele mele, ear' nu tremurând de mânie ca dl Curescu. Stând treaba astfel, întreg răspunsul celor trei se potrivește ca nuca în părete. Curat vorba aluia: „Bună dimineața babo!” — „Castraveți dragă!”

Eu am atacat românismul, naționalismul dlui Curescu, ear' nu administrația d-sale, care poate să fie foarte corectă. Tot ce am afirmat despre dl Curescu, am și dovedit cu înșirarea faptelor concrete. Am înșirat fapte săvârșite de dl Curescu, astfel de fapte, de cari trebuie să se rușineze și să se scârbească tot Românul cu bun simț; fapte, pe cari dl Curescu nu le poate nega, nu le poate șterge din trecutul seu, și nu le poate face „nefăcute” nici cu mii de declarațiuni.

Ei bine; de ce vine dară dl Curescu și-și împinge colegii la fapte, care d-sale nu-i pot ajuta nimica, dar' pot mult strica acelor cari le fac? Nu vorbesc de domni Iuliu Musta și Iancu Pirtea, cari pot să fie oameni foarte cinstiți, dar' pe terenu național sânt cam ascunși sub vîlul negru al incognitismului, ci vorbesc de părintele protopop M. Popovici, om cu trecere și greutate în partidul nostru național. De ce-l silește dl Curescu pe acest venerabil preot să subscrie declarațiuni, în care logica și ideile se bat în capete? Anume pentru aceea doară ca să-l vadă blamat? Căci e blamare colosală pentru oameni de calibrul

dlui protopop a afirma deodată, ca dintr'un suflet, două lucruri o puse. În declarațiunea de care fac pomenire (apărută altcum în „Dreptatea” și „Gazeta Transilvaniei”), cei trei membri din comitetul comunității de avere fmi adresează adevă verbal următoarele cuvinte:

— „Întrebăm noi: cum vine un anonim să înșereze administrația noastră de corupți, și să atace și calumnieze pe președintele nostru?”

Ear' câteva șiruri mai la vale, tot acei trei domni zic earăși verbal următoarele:

— „De alicum fiind toate atacurile și calumniile în general făcute, ele propriamente nu se refer la administrarea comunității de avere”.

(Va urma).

Adunarea generală

a

„Societății pentru fond de teatru român”.

— Raport special.—

— 1 Octombrie n. 1896.

Conform hotărârii luate în adunarea din anul trecut a „Societății pentru fond de teatru român”, adunarea din acest an s'a ținut în Făgăraș, în zilele de 27 și 28 Septembrie c. Ca unul, care am luat parte la această adunare, vin a vă raporta pe scurt despre decursul ședințelor și a festivităților, ce s'au aranjat cu această ocazie. Constat însă din capul locului, că pentru adunare s'a arătat foarte puțin interes, atât la publicul din afară, cât și la cel din Făgăraș și această împregiurare trebuie să ne pună pe gânduri. Societatea pentru fondul teatrului este a doua în rîndul reuniunilor noastre culturale, urmând îndată după „Astra”. Ce e deci cauza neinteresării publicului față de ea? Căci și cea mai slab cercetată adunare a „Asociațiunii”, a întrecut în toate privințele adunarea de teatru din Făgăraș. Dar' cum aici reflexiunile, lăsând altor mai competenți a medita asupra acestei, pot să zic, triste aparițiuni, și ca simplu cronicar trec la înregistrarea evenimentelor.

Oaspeți străini, repet, au fost puțini, vre-o 20—30 sosiți dela Brașov și Zernești, încolo nimeni, căci pe cei din „țeara-cepilor”, pe Oltenii noștri nu pot să-i pun în șirul oaspeților străini; ei sânt cei de casă, și cu toate aceste au fost slab reprezentați. Trec peste primirea (nu prea strălucită) a Brașovenilor, cu cari era și preșidentul I. Vulcan, apoi peste seara de cunoștință, la care s'a observat mai întâiu puținul interes al publicului, fiind abia 40—50 de persoane prezente, și vin la ședința I. a adunării. După terminarea serviciului divin dela ambele biserici române din Făgăraș, publicul s'a adunat la hotelul „Lauritsch”, sala căruia era destinată pentru ținerea adunării. Invitat de o comisiune de doi, emisă de publicul adunat, președintele, domnul Iosif Vulcan își făcu intrarea în sală, între aclamațiunile publicului și rosti următorul discurs de deschidere:

Onorabilă adunare generală!

Societatea pentru crearea unui fond de teatru național român vine la dumneavoastră, doamnelor și domnilor, cu un steag, pe care strălucesc cuvintele: „cultură națională”.

Nu ne-am îndoit un singur moment, că prezentându-ne între d-voastră cu devisa aceasta, avem să fim bine primiți, căci Făgărașul și ținutul seu au pagine frumoase în istoria dezvoltării noastre culturale; ear' generațiunea de acum nu poate decât să urmeze pe calea înaintașilor ei.

Văzându-vă dar' grupați în giurul steagului nostru cu rîvna de a-l spargini cu concursul d-voastră moral și material: din capul locului mi-se impune datorită să vă mulțumesc, în numele societății noastre, pentru primirea ce faceți ideii, pe care o reprezentăm.

Nu ne mirăm de loc de aceasta, căci astăzi nu este idee care întru atîta se frămînte toate inimile românești, ca ideea culturii naționale.

Ea ne stăpânește pe toți, cu o putere elementară, căreia trebuie să ne închinăm. Pentru ea trăim, pentru ea jertfim tot. Și cu cât pedecile se viră mai mult în cale, cu atîta zelul de stăruință ne crește și forțele ni-se oțlesc.

De unde această înșuflețire?

Am învîțat-o în școli?

Nu.

Este o caracteristică a sîngelui nostru. O moștenire dela strămoși, cari prețuiau mui mult limba lor, decât vieța.

O dogmă sfântă, care ne învață, că fără cultură națională avem să perim, că ea este paladiul existenței noastre.

O pîghie de frunte a culturii naționale este teatrul, care își deschide porțile tuturor

Kathreiner
CAFEA DE MALTA KNEIPP

Se capătă pretutindeni. - ½ Chilo 25 cr.

Ce e
a lui Kathreiner
cafeaua de maltă Kneipp?

Aceasta e o cafea adevărată pentru familie și sănătate, care prin modul de fabricație a lui Kathreiner are plăcutul gust de cafea de boane și numai prin această, fără de celelalte avantaje, se deosebește această cafea de maltă de toate celelalte produse.

Cafeaua Kathreiner este cel mai gustos, sănătos și ieftin surrogat la cafeaua de boane. E un produs curat al naturii în boane întregi și se uscăază cu mare avantaj în locul celei măcinate.

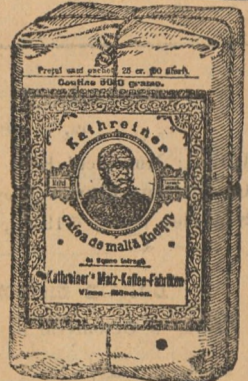
în locul acelor surrogate pentru cafea, cari sunt pentru publicul cumpărător necontrolabile, și cari prin cercetări oficiale sau dovedite adese de falsificate prin adaosuri străine. Începând cu o terțialitate, se poate amesteca mai târziu cafea de boane cu cafea Kathreiner, și astfel pe lângă efectul neprețuit asupra sănătății, dobândești și un câștig în fiecare gospodărie.

Cafeaua Kathreiner este recomandată de cei mai renumiți medici și zilnic se dovedește ca un bun mijloc de consumat în institute publice și în sute de mii de familii. Și „pură” adică fără adaos de cafea de boane, cafeaua Kathreiner este cel mai excelent mijloc de întărire precum și cel mai sănătos, ușor de consumat și totodată o bună gustosă.

Nici o gospodină conștientă sau mamă, nici un iubitor de cafea în genere, se nu întârzie, ca pentru propria sănătate să se folosească de cafeaua de maltă Kneipp. Numai să fie cu luare aminte la netrebnicele imitațiuni, prin cari publicul mereu este expus înșelăciunii și să considere la cumpărare marca de pe pachetele originale albe cu numele

Kathreiner!

Precauțiune! În interesul propriu nu lăsați să fiți momiți! Veritabilul „Kathreiner” nu poate și nu-l permis să se vândă cumpenit, sau în altfel de pachetăgiu

Numai 6 fl.

costă aparatul complet „Edison”, care se poate compune într-o elegantă casetă cu lespezi uscate, hârtie de copiat, cameră obscură, lanternă, mașină de copiat, băi și toate celelalte utensilii fotografice.

Complet și numai 6 fl.

Nou inventat aparat fotografic optic acromatic

„EDISON”

e cel mai sigur, mai simplu și mai prețios dintre toate sistemele până acum.

„EDISON” dă cele mai sigure garanții pentru o funcționare excelentă. Ori-cine, fără ori-ce cunoștințe prealabile poate produce cu el cele mai eminente fotografii.

„EDISON” e foarte acomodat pentru fotografări momentane, pentru portrete și peisaje, precum și pentru procedura cea nouă pe platină.

Indispensabil pentru turiști, pictori și iubitori ai naturii. Complet împreună cu o introducere exactă și ușor de înțeles 6 fl.

Depositor special pentru aparate fotografice

Alfred Fischer,

Viena, I., Adlergasse nr. 12.

Se trimite și cu post-recipis (Nachnahme).

E un ce cunoscut, că toți artiștii pentru îngrijirea rațională a părului, a gurii, a dinților, a feței etc., mai departe toate săpunurile medicale și cosmetice pentru toaletă, precum și parfumările și toți artiștii ce taie în ramul acesta se pot cumpăra mai bine și mai avantajos numai în vânzătorii (pravălii) speciale.

Acolo se poate afla depositul cel mai bogat.

Nu se poate afla aici nici o marfă răncedă, aruncată sau chiar rea, pentru-că prin marea circulație necontenit vin numai artiștii proaspeți.

Cel mai ieftin izvor de cumpărare acolo, pentru-că prin comanda directă din fabricile cele mai mari și mai renumite din și afară de țară, în vânzare vine numai marfă ieșită din mâna unor oameni cu acuratețe și pricepători în aceasta.

Ori-cărei întrebări în respectul acesta i-se va da răspuns grabnic și gratuit.

I. Vânzătorie specială: Sibiu, Parfumeria Meltzer, Str. Cisnădiei, (Palatul Comandei de corp).

Zilnic în legătură cu posta; chiar și cele mai mărunt comisi se vor îndeplini conștient și sub discreție cât se poate de grabnic.

Daniel Meltzer jun.,

Fabrică de mărfuri de uns, de săpun și de toalete (înființată la 1848), Sibiu, strada Gușteriții nr. 25.

„VICTORIA”

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII.

Sediul: ARAD, casa proprie, calea Arhiducele Iosif nr. 2.

Întemeiată la 1887.

Capital de acții fl. 300.000. Fond de rezervă fl. 90.000.

Depuneri fl. 900.000. Circulația anuală fl. 10.000.000.

Primește depuneri spre fructificare, după care solveste 5% interese fără privire la termenul de abdicere.

Dare de venit după interese încă o solveste institutul separat.

După starea cassei, depuneri până la fl. 1000 se restituiesc îndată la prezentarea libelului fără abdicere.

Depuneri se pot face și prin postă și se efectuează momentan după sosirea comandei.

Direcțiunea institutului.

[1896] 22—50

Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: V. H. Dressenandt.

Anunț.

Un tinăr cu conduită bună și versat în agendele notariale, afla la subscrisul numai decât aplicare.

Condițiuni favorabile se comunică numai concurenților.

Pianul-inferior (Alsó-Pián) u. p. Szász Sebes, în 27 Septembrie 1896.

Ioan Radu,
notar comunal.

[2155] 3—4

Nr. 4524/1896.

[2187] 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului al silviculturului suprem devenit vacant în comitatul Sibiuului, cercul Mercurii, se scrie prin acesta concurs cu următoarele emolumente:

1. Salar anual 900 fl.
2. Bani de cuartir 150 fl.
3. Paușal de călătorie 200 fl.
4. Paușal de cancelarie 15 fl.

La olaltă 1265 fl.

Cererele concursuale instruite în sensul §. 36 art. de lege XXXI. 1879 au de a se prezenta cu documentarea de cunoaștere a limbii maghiare oficiale, precum și a limbii eșmănă și română, și cu dovedirea cunoașterii serviciului practic silvicol, până inclusive 20 Octombrie a. c. la subscrisul, de oare-ce petițiunii mai târziu întrate nu se pot lua în considerare.

Silvicultorul suprem ales e pe lângă obligamentele preserise de lege și instrucțiunea de serviciu încă obligat la compunerea definitivă grauită a planurilor de exploatare.

Mercurea, 25 Septembrie 1896.

Pretorul cercual suprem:
Mangesius.

Nr. 1062—1896.

[2183] 3—3

Publicațiune.

Din partea subscisei primării comunale prin aceasta se aduce la cunoștință publică, precum în 6 Decembrie a. c. la 2 ore p. m. se va exaranda pe calea licitațiunii publice, dreptul de vânat de pe întreg teritoriul comunei Sibiel pe un period de 6 ani.

Licitațiunea se va ține în cancelaria subscisei primării.

Condițiunile se pot ceti în timpul orelor oficiale la subscisa primărie.

Sibiel, în 6 Septembrie 1896.

Primăria comunală.

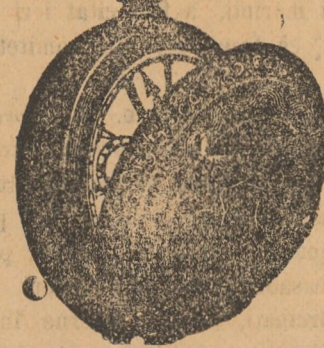
Aureliu Decei,
notar.

Nicolae Tebu,
primar.

„Reforma”,

orolog u de buzunar, remontoir, din gold n, întrece toate cele de până acum.

16 16

Mechanisme de precis' une foarte fine. Garanție în scris pe 3 ani pentru mersul exact. Construcția cea mai nouă. Reparaturile sunt cu totul exchise. Cătușare cu 3 mantale luxos ciselate din veritabil goldin. Rămâne și după 20 ani ca aurul veritabil. Prețul numai fl. 6. inclusiv ciselatul și etui de piele. Lanțuri de cîșal, aacomodate din goldin veritabil, fațonul cel mai nou, liferează pe lângă rambursă depoul central

Alfred Fischer,
Viena, I., Adlergasse 12.

Sensational! Fără concurență!

NICI UN GUMMI PARISIAN

sau altfel de specialități

nu mai sînt de lipsă!

În toate statele civilizate e protegiat prin lege, recomandat de medici, perfect sigur și nescricăcios [1967] 10—10

numai procurare simplă.

Agentura generală dela

Ursprung & Comp.,

Viena, IX., Müllnergasse nr. 3.

Hugo Lüdecke,

juvelier,

Sibiu, Piața-mare.

Există dela anul 1850,

recomandă depositul seu bogat asortat cu rechisite bisericești, făcute strict după rîitul gr.-or. și gr.-catolic, din cel mai bun metal, aurit ori argintit.

Cataloage ilustrate se trimit gratis.

Mai departe recomandă magazinul seu de

juvauere de aur și argint

de tot felul, de tot preț. Toate sînt probate oficios. În atelierul seu renumit și vechiu se vînd numai lucruri solide cu prețurile cele mai ieftine. [2078] 2—6

Comande și comisiuni prin postă se execută în grabă.

Spre binevoitoare atențiune!

Subscrisul își permite a aduce la cunoștință p. t. publicului, că deja a sosit o mare parte din ghețele pentru sezonul de toamnă și iarnă.

Marfa provine d. la cei dintău mătrestri din Viena și mai cu seamă e lucru de mână. Marfa comună și executri rele cu piele rea nu se află în magazinul meu. Pentru marfa mea dau deplină garanță.

Depositor foarte mare, cu prețurile cele mai ieftine.

În magazinul meu sînt tot felul de încălțăminte pentru p. t. publicul de ori-ce clasă.

Mare deposit de galoși de Petersburg și Șoșoni

din cele mai renumite fabrici.

Pentru numeroasă clientelă se roagă

cu deosebit respect

M. BACHHOLZKY,

Sibiu, strada Cisnădiei nr. 24.

Prăvălia asociațiunii de consum

(Strada principală). În Faget. (Casele proprii).

Capital social 25.000 fl.

Se atrage deosebită luare aminte a onoratului public românesc, asupra prăvăliei noastre, bogat provăzută cu tot felul de mărfuri și anume:

Băcănie.

Făină dela cele mai renumite mori din Bănat de toți numerii; zahăr, I. Rafin, esfea orz, urez, candituri, petrolen american, ape minerale, și tot felul de articoli trebuincioși pentru hrană. Prețuri ieftine, marfă totdeauna proaspătă și serviciu strict solid.

FERĂRIE.

Asortat cu tot felul de recuise economice trebuincioase pentru casă și câmp fere de plug, sape, firze, lanțuri, vase pentru fert, cuie de drot și de fer, coasă cu garanție de oțel, penți și drugi de fer, lampe și tot felul de lumini de stearin și de ciară și seau, trebuincioase pentru casă și biserici etc.

Manufactură.

Tot felul de pânzuri (de Siegl), zephiruri albe și colorate, bumbaceluri, damast pentru brodat, mătăsuri surah, merviljo și chiné, stofe pentru toalete și bluse, satan france, cretoane voile, stofe pentru economi și economice. Delenuri pentru toalete și blouse (Pour Delen), perdele, t. peturi. Stafiri pentru mirese, popoane de vară și cu vatta de Rouge, creton ca-hemir și saten. Bombac pentru țesut, urzit, stricant și brodat. Ață de cusut și croselat.

Confecțiune.

Vestminte (haine) bărbătești gata și pentru copii, păci bărbătești, femeiești și de copii. Palării de domni, dame și copii. Toilete de dame se primesc a le efectua gata, de stofă delen și saten.

GALANTERII.

Portmone, tabace și visitie, parfém, pouden brillantin de fabricat francez. Ace de pîr (Schiltkrot), oglnzi etc.

LIBRĂRIE.

Tot felul de hârtie recuise de scris, cerneală, caiete de scris, tablă și cărți pentru școală etc.

Celarul (Podrum).

Vinurile cele mai bune din Ardeal, vechi și nouă, albe și roșii, rachiu de prune și drojdii, bere de Steinbruch albă și neagră, d'ferite liqueuri, cognac etc.

Măcelărie.

În toată ziua carne proaspătă de vită, porc, vițel, miel și berbec, untură, unsoare, slănină groasă și subțire, cărnățarie și șoaică afumată etc.

Vînzarea se face în mic și mare.

Negutătorilor li-se dau mărfurile trebuincioase cu condițiuni foarte ușoare și prețuri de tot moderate.

Direcțiunea.

[1632] 14—28

Pentru tipar responsabil Iosif Marschall.